

Дружківська міська військова адміністрація

ЗВІТ

ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ

документу державного планування місцевого рівня

**«ПРОГРАМА ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ
ДРУЖКІВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ НА
2025 РІК»**

2024

ЗМІСТ

1.	Зміст та основні цілі документа державного планування (ДДП), його зв'язок з іншими ДДП	3
2.	Характеристика поточного доквілля, у тому числі здоров'я населення, прогнозні зміни цього стану, якщо ДДП не буде затверджений (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	6
3.	Характеристика стану доквілля та умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	21
4.	Екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров'я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень)	25
5.	Зобов'язання у сфері охорони доквілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативного впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування	26
6.	Опис наслідків для доквілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків	29
7.	Заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування	33
8.	Обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки)	34
9.	Заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для доквілля, у тому числі для здоров'я населення	35
10.	Опис ймовірних транскордонних наслідків для доквілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності)	37
11.	Резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію	38
	ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	40

1. ЗМІСТ ТА ОСНОВНІ ЦІЛІ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЙОГО ЗВ'ЯЗОК З ІНШИМИ ДОКУМЕНТАМИ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2025 рік (далі – Програма) – документ державного планування, що затверджується розпорядженням начальника Дружківської міської військової адміністрації.

Програма враховує поточну ситуацію, пов'язану з військовою агресією російської федерації, основні пріоритети розвитку громади, містить конкретні завдання щодо підвищення ефективності використання наявного природного, виробничого і трудового потенціалів, ґрунтується на комплексі місцевих та галузевих програм, законодавчих та нормативних актів з питань державної економічної політики.

Головною метою Програми є забезпечення життєдіяльності громади, створення умов для сталого функціонування соціальної та гуманітарної сфер, належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури та доступності отримання спектра соціальних послуг, відбудова житла та об'єктів соціальної інфраструктури, дотримання екологічних стандартів.

Стратегічні цілі Програми:

Ціль 1. Оновлена, конкурентоспроможна економіка.

Ціль 2. Якість життя та людський розвиток.

Ціль 3. Ефективне управління та безпека в умовах зовнішніх і внутрішніх викликів.

Ціль 4. Екологічна безпека та збалансоване природокористування.

Програма розроблена відповідно до законів України від 21 травня 1997 року № 280/97-ВР «Про місцеве самоврядування в Україні» (зі змінами), від 23 березня 2000 року № 1602-III «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2003 року № 621 «Про розроблення прогнозних і програмних документів економічного і соціального розвитку та складання проектів Бюджетної декларації та державного бюджету» (зі змінами враховуючи Указ Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затверджений Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, Указ Президента України від 30 березня 2022 року № 188/2022 «Про утворення військових адміністрацій населених пунктів у Донецькій області», розпорядження Президента України від 30 березня 2022 року № 45/2022-рп «Про призначення ***** начальником Дружківської міської військової адміністрації Краматорського району Донецької області», Постанову Верховної Ради України від 18 липня 2022 року № 2397-IX «Про здійснення начальниками Дружківської, Костянтинівської та Слов'янської міських військових адміністрацій Краматорського району Донецької області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України "Про

правовий режим воєнного стану", керуючись статтями 10, 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану».

У Програмі враховані положення документів державного планування, які діють на державному та регіональному рівнях:

Стратегія сталого розвитку «Україна - 2030», схвалена Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019;

Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 05 серпня 2020 року № 695;

Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року, затверджену Законом України від 28 лютого 2019 року № 2697-VIII;

Національна Стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 року № 820-р;

Національний план управління відходами до 2030 року, затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 лютого 2019 року № 117-р;

Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації 17 лютого 2020 року № 147/5-20;

Регіональна програма моніторингу стану довкілля в Донецькій області, затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 13 січня 2020 року № 20/5-20;

Міжвідомча регіональна програма «Екологічна просвіта та інформування для сталого розвитку Донеччини на 2020-2025 роки», затверджена розпорядженням голови обласної державної адміністрації, керівника обласної військово-цивільної адміністрації від 13 січня 2020 року № 21/5-20.

Заходи Програми перекликаються з цілями місцевих програм:

Програма розвитку освіти території Дружківської міської територіальної громади на 2021 - 2027 роки, затверджена рішенням Дружківської міської ради від 30 серпня 2021 року № 8/12-2;

Комплексна програма фінансової підтримки закладів охорони здоров'я м. Дружківка та їх розвиток на 2020-2025 роки, затверджена рішенням Дружківської міської ради від 09 квітня 2020 року № 7/70-1;

Програма сприяння функціонуванню української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на території Дружківської міської територіальної громади на 2024 - 2026 роки, затверджена розпорядженням начальника Дружківської міської військової адміністрації від 28 серпня 2024 року № 262;

Міський план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року в Дружківській міській територіальній

громаді, затверджений розпорядженням начальника Дружківської міської військової адміністрації від 18 грудня 2023 року № 289;

Міська програма «Розвиток соціальних послуг для дітей і сімей з дітьми на території Дружківської міської територіальної громади на 2021-2025 роки», затверджена рішенням Дружківської міської ради від 27 січня 2021 року № 8/5-5;

Програма з підтримки та соціального захисту внутрішньо переміщених осіб в Дружківській міській територіальній громаді на 2024 -2025 роки, затверджена розпорядженням начальника Дружківської міської військової адміністрації від 15 січня 2024 року № 12.

Виконання Програми здійснюватиметься в межах реальних фінансових можливостей бюджетів всіх рівнів, коштів підприємств, а також інших джерел фінансування в межах чинного законодавства.

В рамках проведення процедури стратегічної екологічної оцінки проекту Програми з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та громадськості було розроблено та розміщено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки в Єдиному реєстрі стратегічної екологічної оцінки (Реєстраційний номер справи в Єдиному реєстрі № 24-10-10701-24) та на веб-сайті Дружківської міської військової адміністрації від 24 жовтня 2024 року.

Протягом встановленого періоду громадського обговорення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки звернень, зауважень та пропозицій від громадськості не надходило.

Зауваження та пропозиції від органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища: від Департаменту охорони здоров'я Донецької обласної державної адміністрації та від Департаменту екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації враховано у Звіті.

2. ХАРАКТЕРИСТИКА ПОТОЧНОГО СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ТА ПРОГНОЗНІ ЗМІНИ ЦЬОГО СТАНУ, ЯКЩО ДОКУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ НЕ БУДЕ ЗАТВЕРДЖЕНО (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Дружківська міська територіальна громада створена у 2020 році, відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів України № 710-р від 12 червня 2020 року «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Донецької області». Постановою Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807- IX «Про утворення та ліквідацію районів» відповідно до якої утворено Краматорський район (з адміністративним центром у місті Краматорськ) до складу якого приєднали місто Дружківка з 18 населеними пунктами.

Адміністративним центром Дружківської міської територіальної громади є місто Дружківка. Місто розташоване в північній частині Донецької області біля злиття річок Кривий Торець і Казенний Торець (басейн Сіверського Донця). На півночі межує з Андріївською сільською та Краматорською міською територіальними громадами, зі сходу - з Костянтинівською міською територіальною громадою, на півдні - з Іллінівською сільською територіальною громадою, на заході сусідньою громадою є Шахівська сільська територіальна громада. Відстань до обласного центру (м. Краматорськ) становить – 11 км.

Територія Дружківської міської територіальної громади складає 289,601 км².

Фізико-географічна характеристика

Територія Дружківської міської територіальної громади знаходиться у північній частині регіону на берегах річок Кривий Торець і Казенний Торець (басейн Сіверського Донця).

У геоморфологічному відношенні територія Дружківки являє собою стародавню тріасову рівнину, покриту згодом морськими юрськими і крейдяними опадами. При піднятті в різні геологічні періоди третинна рівнина перетворилася у високо підняте плато, що піддавалося інтенсивному розмиву. В результаті такого розмиву утворилися два основних типи рельєфу Донбасу - гривистий рельєф рівнини та довгобалочний рельєф, розчленований ерозією. В геологічній будові беруть участь кам'яновугільні, пермські, тріасові, юрські, крейдяні, третинні і четвертинні відкладення. Верхньо-кам'яновугільні відкладення Авилівської свити представлені різнозернистими тріщинуватими пісковиками з прошарками пестроцвітних аргілітів. Даний район багатий природною мінеральною сировиною: крейдою, піском, цегляно-черепичною сировиною, мінеральними фарбами. В районі м. Дружківка є родовище корисних копалин - Дружківське (Краматорське) родовище глин, розташоване в 2-3 км на південь від південної околиці м. Краматорська в 0,5 км. на захід від автошляху Донецьк-Слов'янськ. Родовище розробляється з 1968 р Слов'янським цегляним

заводом пластичного формування, Дружківським цегляним заводом. Нормативна глибина сезонного промерзання ґрунтів -1 м.

Клімат території громади помірно-континентальний. Клімат в районі м. Дружківка помірно-континентальний, що характеризується високою літньою температурою повітря, недоліком атмосферних опадів, рідкісними сильними дощами і значними сухими вітрами переважно східного і південно-східного напрямку, що викликають влітку посуху, взимку різке зниження температури. Середньорічна температура повітря 7,8°C ... +11,4 °C, максимальна +41,0°C, мінімальна - 38,0°C. Для Дружківки характерні спекотне літо, помірно-холодна зима, плавна зміна пір року, недостатня вологість, зміни напрямку і швидкість вітру. Тривалість зимового періоду з температурою нижче 0 ° C коливається в межах 4місяців, сніговий покрив незначний (0,2-0,4 м) тримається 45-115 днів. Середня кількість безморозних днів - 176, найменше - 140, найбільше - 210 днів. Взимку часто спостерігаються відлиги, іноді повністю сходить сніговий покрив, а на річках у зв'язку з цим спостерігаються паводки. Переважний напрямок вітру - східний, середня швидкість 2,6 м / с. Відносна вологість повітря 84%. Часто спостерігається ожеледь. Для літнього періоду характерно невелика кількість днів з опадами. Річна сума опадів - 600 мм.

Природно-кліматичні умови даної території характеризуються, як сприятливі.

Від впровадження заходів Програми не очікується негативний вплив на формування клімату, його зміну в межах громади. У випадку, якщо проєкт Програми не буде затверджений, характеристики клімату ймовірно, залишатимуться на рівні теперішніх показників.

Атмосферне повітря

Однією з головних екологічних проблем Донецької області є забруднення повітряного басейну. Якість атмосферного повітря в межах території Дружківської міської громади залежить від обсягів викидів забруднюючих речовин від стаціонарних і пересувних джерел забруднення. Серед забруднювачів повітря можна виділити підприємства наступних галузей промисловості: енергетична, машинобудівна, металургійна, виробництво будівельних матеріалів, автотранспорт.

За даними Головного управління статистики у Донецькій області, викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2021 рік становили 795,4 тис. т, з них: стаціонарними джерелами забруднення -744,1 та пересувними -51,3. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у Краматорському районі у 2021 році становили 43429,7 т. (2021 у % до 2020 - 59,4). У тому числі: діоксиду сірки - 30242,9 т, діоксиду азоту-60,2т.

В таблиці 1 зазначені обсяги викидів забруднюючих речовин стаціонарними джерелами в атмосферне повітря по території м. Дружківка.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря
м.Дружківка за 2019-2023 роки

Таблиця 1

Показники	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5	6
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	455	228	141	59	-
до другої групи	102	50	34	7	-
до третьої групи	353	178	107	52	-
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел, тис. т*	773,5	751,0	-**	218,8*	161,7*
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т*	29,2	28,3	-**	_***_*	_***_*
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг*	186,4	182,4	-**	_***_*	_***_*

* – Інформація за 2019-2021 роки наведена без урахування частини тимчасово окупованої російською федерацією території у Донецькій області, за 2022–2023 роки – без урахування тимчасово окупованих територій та частини територій, на яких ведуться (велися) бойові дії та сформована на основі фактично поданих підприємствами звітів (рівень звітування становив 62,7%) та проведених дооцінок показників. Дані можуть бути уточнені.

** – На момент формування розділу інформація про загальні обсяги викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами у Донецькій області за 2021 рік відсутня. Відповідно до листа Головного управління статистики у Донецькій області від 26.05.2022 № 01-02/860-22 у зв'язку з військовою агресією росії проти України за підтримки білорусі, термін оприлюднення статистичної інформації щодо стану атмосферного повітря в Україні у 2021 році перенесено, тому відповідна статистична інформація по Донецькій області буде надана після офіційної публікації Держстату.

*** – відсутні значення в даних Головного управління статистики у Донецькій області.

Аналізуючи дані таблиці, можна говорити про зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел забруднення по м. Дружківка.

Фахівцями філій ДЕРЖАВНОЇ УСТАНОВИ «ДОНЕЦЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР КОНТРОЛЮ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ХВОРОБ МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ» (далі ДУ«ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ») протягом 9 місяців 2024 року у населених пунктах Донецької області здійснювався моніторинг об'єктів навколишнього природного середовища (атмосферного повітря, води водоймищ, ґрунту та іншого) згідно із «Планом моніторингових досліджень об'єктів навколишнього середовища, лікувально-профілактичних закладів, загальноосвітніх та дитячих навчальних закладів, закладів соціального забезпечення на 2024 рік». За 9 місяців 2024 року усього досліджено 4653 проби атмосферного повітря, забруднення хімічними

речовинами вище нормативного рівня зареєстровані у 145 пробах, що складає 3,12% (9 місяців 2023 року – 3,30%). З них на території міських поселень досліджено 4627 проб атмосферного повітря, забруднення хімічними речовинами вище нормативного рівня зареєстровані у 143 пробах, що складає 3,09%. Відхилення зареєстровані і у м. Дружківка – 7,00% (за вмістом пилу, азоту діоксиду, ангідриду сірчистому).

У зоні впливу автомагістралей на території області досліджено 1193 проби повітря, перевищення ГДК зареєстровані у 108 пробах, що складає 9,05%. Відхилення від ГДК зареєстровані у м. Дружківка -11,11% за вмістом пилу, азоту діоксиду, ангідриду сірчистому. По регіону забруднення хімічними речовинами вище нормативного рівня зареєстровані у 16 пробах, що складає 1,43%. Відхилення від ГДК зареєстровані у м. Дружківка (5,41%) за вмістом пилу, азоту діоксиду, ангідриду сірчистому.

Забруднення атмосферного повітря за ступенем хімічної небезпеки для людини посідає перше місце, завдаючи негативних екологічних наслідків і для екосистеми, чинить безпосередній вплив на рослинність і фауну, а також на якість води і ґрунту. Окрім того, внаслідок військових дій масштаби екологічних проблем зростають.

Проектом документу державного планування не передбачені заходи, спрямовані на погіршення стану атмосферного повітря у місті та громаді. У випадку, якщо проєкт Програми не буде затверджений, а заходи спрямовані на покращення стану атмосферного повітря не будуть реалізовані, стан атмосферного повітря ймовірно залишатиметься на рівні теперішніх показників.

Водні ресурси

Місто Дружківка знаходиться на північно-східних схилах Донецького кряжа біля злиття приток річок Кривого Торця та Казенного Торця, які є правими притоками Сіверського Дінця.

Відповідно до інформації наданої Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів щодо даних інвентаризації водних об'єктів на території Дружківської міської територіальної громади розташовані лінійні водні об'єкти довжиною більше 10 км: річка Казенний Торець, річка Кривий Торець, річка Полтавка, річка Лозова та річка Грузька. Щодо переліку площинних водних об'єктів, то вони представлені 2 водосховищами, 34 ставками.

За узагальненими даними звітності за формою № 2-ТП водгосп (річна) за 2023 рік, на території Дружківської міської територіальної громади, в басейні р.Казенний Торець (суббасейн р.Сіверський Донець, район басейну р.Дон), водокористування здійснювали 10 водокористувачів, з них:

забір води з поверхневих джерел - р. Кривий Торець (басейн ріки Казенний Торець), селище Олексієво-Дружківка – ТОВ «Дружківський вогнетривкий завод» в об'ємі 0,002 млн.м³ для використання на виробничі потреби;

Гексахлорбензол , мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Гексахлорциклогексан, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Изопротурон, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Пентахлорбензол, мкг/дм ³	0	0	0,004	0	0,023	0	0	0
Симазин, мкг/дм ³	0	0	0	0,007	0	0	0	0
Трифлуралін, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Дикофол, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Квіноксифен, мкг/дм ³	0	0	0	0,004	0	0	0	0
Аклоніфен, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Цибутрин , мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Циперметрин, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Дихлофос, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Гептахлор, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Тербутрин, мкг/дм ³	0,001	0	0	0	0,004	0	0	0
Нонилфеноли , мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Антрацен, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Флуорантен, мкг/дм ³	0,003	0,003	0,001	0,002		0,002	0	0,01
Нафталін, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Бензо(а)пірен, мкг/дм ³	0	0	0,001	0	0	0	0	0
Бензо(б)флуорантен, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Бензо(к)флуорантен, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Бензо(g,h,i)перілен, мкг/дм ³	0	0,001	0	0	0	0	0	0,001
Індено (1,2,3-cd)пірен, мкг/дм ³	0	0	0,0004	0	0	0	0	0,001
Бензол, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Тетрахлорметан, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
1,2-дихлоретан, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Дихлорметан, мкг/дм ³	0,075	0	0,042	0	0	0	0,114	0
Гексахлорбутадієн, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0

Тетрахлоретилен, мкг/дм ³	0	0		0	0	0	0,014	0
Трихлоретилен, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Трихлорметан, мкг/дм ³	0,251	0	0,034	0	0	0	0,234	0
Трихлорбензол, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Кадмій, мг/дм ³	0	0,002	0	0,001	0	0,001	0	0,002
Свинець, мг/дм ³	0,001	0,004	0,167	0,002	0,002	0,008	0,001	0,007
Ртуть, мг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Нікель, мг/дм ³	0,001	0,004	0,001	0,005	0,001	0,008	0,001	0,006
Прометрин, мкг/дм ³	0,002	0,008	0	0,006	0,018	0,002	0,006	0,013
Тербутилазин, мкг/дм ³	0,061	0,01	0	0,001	0,004	0,003	0,003	0,004
Імідаклоприд, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Тіаклоприд, мкг/дм ³	0	0,009	0	0	0	0	0	0,003
Бісфенол А, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Антипірин, мкг/дм ³	0,076	0,002	0,096	0	0,065	0	0,084	0,002
Карбамазепін, мкг/дм ³	0	0	0	0	0	0	0	0
Мідь, мг/дм ³	0,004	0,012	0,003	0,005	0,001	0,006	0,001	0,006
Цинк, мг/дм ³	0,017	0,015	0,014	0,022	0,009	0,015	0,011	0,016
Хром, мг/дм ³	0,001	0,003	0,001	0,004	0,007	0,004	0,001	0,004
Марганець, мг/дм ³	0,136	0,213	0,118	0,203	0,188	0,202	0,101	0,197
Стронцій, мг/дм ³	1,377	2,295	1,481	2,615	2,918	2,678	1,582	2,745
Літій, мг/дм ³	0,029	0,04	0,022	0,034	0,029	0,036	0,022	0,034
Барій, мг/дм ³	0,041	0,084	0,044	0,077	0,065	0,073	0,042	0,079
Жорсткість загальна, ммоль/дм ³	18,4	20,6	18,8	20,9	23,9	23,4	20,0	22,2

Щодо досліджень води поверхневих водойм проведених лабораторією Дружківської районної філії ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» у межах Дружківської міської територіальної громади необхідно зазначити перевищення ГДК (таблиця 3).

Стан води в р. Казенний Торець в районі м. Дружківка

Таблиця 3

Назва водойми/нас. пункт/показник який перевищено	К-сть перевищень по показникам	Мінімальна концентрація	Максимальна концентрація	Мінімальна к-сть ГДК	Максимальна к-сть ГДК
р. Казенний Торець	187				
м. Дружківка	67				

БСК ₅	12	4,60	7,04	1,53	2,35
Залізо	12	0,70	2,70	2,33	9,00
Сульфати	12	1167,00	1778,50	2,33	3,56
Сухий залишок	12	3395,00	4683,00	3,40	4,68
Фтор	6	1,56	2,15	1,04	1,43
Хлориди	12	465,00	810	1,33	2,31
Розчинений кисень	1	3,55	3,55	1,13	1,13

Результати досліджень якості питної води централізованого водопостачання, проведених лабораторією Дружківської районної філії ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ» у межах Дружківської міської територіальної громади за 9 місяців 2024 року свідчать про випадки перевищення за санітарно-хімічними дослідженнями (досліджено проб-647 із них з перевищенням-6) та мікробіологічними дослідженнями (досліджено проб-668 із них з перевищенням-17).

За результатами моніторингових досліджень якості питної води, що подається населенню м. Дружківка, спостерігається тенденція до її погіршення, що може ускладнити санітарно-епідемічну ситуацію. Господарсько-питне водопостачання міста та контроль за якістю та раціональним використанням питної води здійснює відповідний підрозділ «КП Компанія «Вода Донбасу» Дружківське ВУВКГ.

Програмою передбачено реконструкцію комунальних мереж водопостачання та водовідведення. У випадку, якщо проєкт Програми не буде затверджений, а заходи не будуть здійснені, то стан водних об'єктів та якість питної води залишиться незмінними.

Земельні ресурси

У структурі земельного фонду області 77% займають сільськогосподарські угіддя, ліси та лісовкриті площі -7,7%, забудовані землі 7,5%, відкриті заболочені землі -0,4%, відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом-3,8%, інші землі -3,6%.

Станом на 01.01.2021 по області: порушені землі становлять 25,1220 тис. га, відпрацьовані - 4,9520 тис. га та рекультивовані землі - 0,0677 тис. га.

Згідно з інформацією, наданою Дружківською міською військовою адміністрацією, види угідь Дружківської міської територіальної громади зазначено у таблиці 4.

Види угідь Дружківської міської територіальної громади

Таблиця 4

Найменування угідь	Площа, га
Сільськогосподарські угіддя	22696
у тому числі:	
рілля	16993
сіножаті	1217
пасовища	3949
багаторічні насадження	536

Ліси і лісовкриті площі та чагарники	1539
Землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом	450
Болота	284
Води	358
Забудовані землі	3634

На підставі розпорядження начальника Дружківської міської військової адміністрації Краматорського району Донецької області від 01.05.2024 року № 124 «Про визнання земельних ділянок непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами» дві земельні ділянки загальною площею 207,9954 га визнано непридатними для використання у зв'язку з потенційною загрозою їх забруднення вибухонебезпечними предметами.

Дослідження якості ґрунту у межах Дружківської міської територіальної громади здійснювались лабораторією Дружківської районної філії ДУ «ДОНЕЦЬКИЙ ОЦКПХ МОЗ». В межах міст регіону за 9 місяців 2024 року досліджено 102 проби ґрунту за санітарно-хімічними показниками, перевищення ГДК зареєстровані у 9 пробах, що складає 8,82%. Відхилення від ГДК зареєстровані у житловій зоні м. Дружківка (90%) за вмістом міді, хрому. За мікробіологічними та за паразитологічними показниками перевищення ГДК в межах м. Дружківка не зареєстровані.

Необхідною умовою для забезпечення охорони родючості ґрунтів та ефективного ведення господарської діяльності є раціональне використання ґрунтових ресурсів, створення сприятливого екологічного середовища, покращення і підвищення ерозійної стійкості природних ландшафтів.

Програмою передбачено проведення заходів з інвентаризації земель на території громади, нормативної грошової оцінки земель, паспортизації земель сільськогосподарського призначення здійснення заходів з контролю за використанням та охороною земель.

У випадку, якщо проєкт Програми не буде затверджений, а заходи не будуть реалізовані, стан земельних ресурсів на території міста, більш ймовірно, залишатиметься на рівні сучасних показників.

Рослинний та тваринний світ

Ландшафт Дружківської міської територіальної громади являє собою унікальний природний комплекс, що характеризується поєднанням різноманітної степової, петрофітної та частково лісової рослинності. Єдиними лісами природного походження в межах Дружківської міської територіальної громади є байрачні ліси. Вони являють собою невеличкі рефугіуми, в межах яких зберігаються популяції представників лісової флори і фауни, які нездатні жити у відкритій місцевості.

Рослинність кам'янистих крейдяних відслонень представлена специфічною крейдяною флорою, рідкісними і зникаючими ендемічними видами та їх спільнотами. Із них гіацинтик блідий *Hyacinthella leucorhaea*, ряс

щільний *Corydalis solida*, ряст Маршалла *Corydalis marschalliana*, тюльпан зміелистий *Tulipa ophiophylla*, гісоп крейдовий *Hyssopus cretaceus*, ранник крейдовий *Scrophularia cretacea*, полин суцільнобілий *Artemisia hololeuca*, громовик донський *Onosma tanaitica*, занесені 3 до Червоної книги України. Із лісових видів зустрічаються екземпляри бруслини європейської *Euonymus europaeus* і бородавчастої *Euonymus verrucosus*, декількох видів шипшини *Hulthemosa*, терну колючого *Prunus spinosa* тощо. У нижньому ярусі лісу ростуть гравілат міський *Geum urbanum*, підмаренник чіпкий *Galium aparine*, кропива дводомна *Urtica dioica*, конвалія травнева *Convallaria majalis*, звіробій звичайний *Hypericum perforatum*. Види, занесені до Червоної книги України: шафран сітчастий *Crocus reticulatus*, горицвіт волзький (адоніс волзький) *Adonis wolgensis*, тюльпани дібровний *Tulipa biebersteiniána* і зміелистий *Tulipa ophiophylla* та ін.

Фауна громади численна і різноманітна. Зокрема, тут мешкають безхребетні, які є рідкісними: жук-олень *Lucanus cervus*, махаон *Papilio machaon*, стафілін волохатий *Emus hirtus*, вусач земляний хрестоносець *Dorcadion equestre*, подалірій *Iphiclides podalirius*, сатурнія велика *Saturnia pyri*, парнопес великий *Parnopes grandior*, поліксена *Zerynthia polyxena*, бражник дубовий *Marumba quercus* та ін. Із рідкісних та зникаючих видів риб тут зустрічаються минь річковий *Lota lota* та карась звичайний *Carassius carassius*, занесені до Червоної книги України. Фауна земноводних та плазунів представлена 7 рідкісними видами, із яких мідянка звичайна *Coronella austriaca*, полоз візерунковий *Elaphe diene*, гадюка степова *Vipera renardi* занесені в Червону книгу України. Різноманітною є орнітофауна Дружківської міської територіальної громади, тут переважають представники деревно-чагарникового орнітокомплексу – велика синиця *Parus major*, крутиголовка *Jynx torquilla*, припутень *Columba palumbus*, костогриз *Coccothraustes coccothraustes*, вільшанка *Erithacus rubecula*, зяблик *Fringilla coelebs*. Птахи, занесені до Червоної книги України (загалом 21 вид): польовий *Circus cyaneus* та степовий *Circus macrourus* луні, сірий жайворонок, сорокопуд сірий *Lanius excubitor*, орел-карлик *Hieraetus pennatus*. Фауна ссавців представлена типовими фоновими видами (всього 24 види) Донецького регіону, серед яких кількісно переважають мишоподібні гризуни, комахоїдні, заєць-русак, дрібні і середнього розміру хижаки (ласка, куниця кам'яна, куниця лісова, лисиця). З великих ссавців наявні звичайні дика свиня та козуля. Із рідкісних ссавців Червоної книги України тут мешкають ховрах малий *Spermophilus rugmaeus*, хом'ячок сірий *Cricetulus migratorius*, нічниця водяна *Myotis daubentonii*, видра річкова *Lutra lutra* та інші

В Програмі передбачено ряд заходів щодо поліпшення стану навколишнього середовища в межах Дружківської міської територіальної громади.

Природно-заповідний фонд

Згідно зі Схемою формування екологічної мережі Дружківської міської територіальної громади Краматорського району Донецької області, затвердженій рішенням Дружківської міської ради від 23.02.2022 №8/20-36 в межах

Дружківської міської територіальної громади знаходиться 3 ключові, 3 сполучні, 2 буферні та 4 відновлювальні території. Згідно з інформацією, наданою Департаментом екології та природних ресурсів Донецької обласної державної адміністрації в межах території Дружківської міської територіальної громади розташовані 2 об'єкта природно-заповідного фонду загальною площею 111,534 га, а саме:

частково регіональний ландшафтний парк «Клебан-Бик» (далі – РЛП) на площі 110,534 га;

геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Дружківські закам'янілі дерева» площею 1,0 га (входить до складу РЛП).

Згідно зі списком територій який вказано на сайті Бернської конвенції, в межах Дружківської міської територіальної громади відсутні території Смарагдової мережі. Проте слід зазначити, що у Постійному комітеті Бернської конвенції знаходиться на розгляді, з метою включення до територій Смарагдової мережі, природна територія Hruzka gulch / Балка Грузька (SiteCode: UA0000442). Загальна площа природної території - 7300,74 га, з них: в межах Дружківської міської територіальної громади - 2002,34 га.

Заходи Програми не повинні спричинити негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду.

Відходи

Донецька область характеризується наявністю гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості, діяльність яких призводить до накопичення великих обсягів промислових відходів. Станом на 2020 рік промисловими підприємствами області було утворено 26964,2 тис.т відходів I-IV класу небезпеки.

Згідно даних Головного управління статистики у Донецькій області по м. Дружківка у 2020 році утворилося відходів: I-IV класів небезпеки - 17165,6 т, у тому числі I-III класів небезпеки -951,2 т.

На початку введення військового стану та бойових дій на території Дружківської міської територіальної громади одні підприємства цілком або частково релоковані; (ТОВ «Корум-Дружківський машинобудівний завод», ПрАТ «Дружківський завод металевих виробів»), інші підприємства призупинили свою діяльність: (ПрАТ «Грета», ТОВ «Контакт», ТОВ «Гідропневмоапарат»). Із промислових підприємств на даний час в громаді частково працює лише ПрАТ «ВЕСКО» та ПрАТ «Дружківське рудоуправління».

Згідно з даними обласного реєстру місць видалення відходів на території м. Дружківка наявні 2 місця видалення відходів категорії В – небезпечні, діючі.

Перелік підприємств, які здійснюють підприємницьку діяльність з вивозу відходів на території громади, та підстави для здійснення такої діяльності: Дружківське комунальне автотранспортне підприємство 052805 Дружківської міської ради (ЄДРПОУ 03343404) забезпечує населені пункти, що увійшли до складу Дружківської міської територіальної громади наданням послуг з вивезення твердих побутових відходів в галузі житлово-комунального

господарства. За інформацією, яку отримано від Дружківського комунального автотранспортного підприємства 052805 Дружківської міської ради, на території Дружківської міської територіальної громади у 1 півріччі 2024 року ліквідовано 42 несанкціонованих сміттєзвалища в обсязі 805 м. куб. відходів. Охоплення споживачів громади послугами з вивозу відходів за 1 півріччя 2024 року становить 97% від загальної кількості споживачів.

На території Дружківської міської територіальної громади відсутній діючий полігон ТПВ. Побутові відходи вивозяться для видалення на регіональний полігон ТПВ міста Краматорськ КП «Донецький регіональний центр поводження з відходами». Рідкі відходи вивозяться спеціальним асенізаційним транспортом на зливову станцію, яка знаходиться на балансі підприємства.

На території громади відсутні сміттесортувальні, сміттєпереробні станції. Станом на 01.10.2024 за інформацією Дружківської міської військової адміністрації на території Дружківської міської територіальної громади несанкціоновані сміттєзвалища відсутні. Відповідно до інформації, яка отримана від Дружківської міської військової адміністрації, станом на 01.10.2024 року на території громади обліковано 16393,7 т відходів від руйнувань. Місце тимчасового зберігання відходів від руйнувань ПАТ "Дружківський завод металевих виробів" м. Дружківка, вул. *****.

У Програмі заплановані заходи, які спрямовані вирішити проблеми управління відходами.

Населення

Відповідно до інформації Головного управління статистики у Донецькій області чисельність населення у регіоні має тенденцію до скорочення, що спричинено від'ємним природним приростом та особливо складними та небезпечними умовами проживання у прифронтових населених пунктах. Чисельність наявного населення по Краматорському району станом на 1 лютого 2022 року становила 542652 осіб, а постійного - 538790 осіб. Загальний приріст по району у січні 2022 року становив (-719) осіб, у тому числі: природний приріст - (-753), міграційний приріст - 34. У січні 2022 року по Краматорському району кількість живонароджених склала 197 осіб, померлих - 950.

У загальній структурі населення громади переважає міське населення, сконцентроване у м. Дружківка та селищах міського типу територіальної громади (94,8 % від загальної чисельності населення), решта населення громади - сільське і складає 3 422 особи. Найбільшим населеним пунктом громади є місто Дружківка, де проживає більше 80% населення.

Чисельність наявного населення Дружківської міської територіальної громади за даними державних органів статистики станом на 1 січня 2022 року становила 65 483 особи.

Згідно з паспортом Дружківської міської територіальної громади чисельність наявного населення громади станом на 01.01.2023 становила 31937 осіб (зменшилося більш ніж у 2 рази порівняно з періодом до початку збройної агресії Російської Федерації). Основним фактором зменшення чисельності

населення стало від'ємне сальдо міграції та його природне скорочення. Природне скорочення населення склалося за рахунок перевищення кількості померлих над народженими. Відбулося скорочення населення в працездатному віці і дітей та зростання осіб старше 60 років.

Військові дії призвели до масових руйнувань не лише військової, а й промислової та цивільної інфраструктури, зокрема житла, освітніх закладів, спровокувала масове переміщення мешканців громади до більш безпечних західних регіонів України та за її межі до країн Європи.

Згідно міського відділу охорони здоров'я Дружківської міської ради показники народжуваності та смертності в межах громади знижуються, природний приріст має від'ємний показник (таблиця 5).

Демографічна ситуація в Дружківській міській територіальній громаді
Таблиця 5

№ з/п	Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік, станом на 01.11.2024
1	Народилося, осіб	353	235	69	76	53
2	Померло, осіб	1285	1184	890	609	497
3	Природний приріст	-15,1	-12,0	-6,7	-12,5	-11,1

Показники захворюваності в Дружківській міській територіальній громаді зазначені в таблиці 6. Найбільші за чисельністю види захворювань серед населення громади: ГРВІ, гепатит, пневмонія, гіпертонічна хвороба.

Показники захворюваності в Дружківській міській територіальній громаді
Таблиця 6

№ з/п	Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	2023 рік	2024 рік, станом на 01.11.2024
1	Звернень до закладів охорони здоров'я, всього	426349	403935	187010	231629	192944
	У т.ч. до сімейного лікаря	119853	143579	55296	49800	39595
	У т.ч. вперше в житті					
2	Захворювання					
	<i>ГРВІ</i>	10926	15733	5353	2492	2387
	<i>COVID-19</i>	172	3698	837	614	354
	<i>Пневмонія</i>	956	789	138	156	219
	<i>Гіпертонічна хвороба</i>	2250	2330	3394	4279	1196
	<i>Гастрит</i>	45	289	448	633	165
	<i>Холецистит</i>	95	501	477	695	173
	<i>Гепатити</i>	103	108	108	256	131
	<i>Бронхіт</i>	3	2162	1519	1392	489
	<i>та інші, які характеризують стан захворюваності мешканців громади</i>	7251	52407	37962	40819	12536

Аналіз поточного стану навколишнього середовища, в тому числі здоров'я населення, дозволив виявити основні проблеми, що стосуються території Дружківської міської територіальної громади.

Для визначення найгостріших проблем та реальних можливих шляхів їх вирішення на рівні місцевої влади доцільно провести SWOT-аналіз:

Таблиця SWOT - аналізу

Сильні сторони	Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Концентрація покладів корисних копалин • Наявність промислових підприємств • Ресурсна база для розвитку агропромислового виробництва • Культурна спадщина та природний і рекреаційний потенціал, як база для розвитку туризму 	<ul style="list-style-type: none"> • Негативні демографічні тенденції • Високий рівень безробіття • Брак кваліфікованих кадрів у найбільш затребуваних галузях та сферах • Відсутність рівного доступу населення до якісних послуг, у тому числі через недостатній рівень інклюзивності закладів, що їх надають • Високий ступінь зносу систем житлово-комунального господарства та житлового фонду • Відсутність альтернативного джерела водопостачання для населення та галузей економіки • Поширеність соціально небезпечних хвороб • Слабкість системи забезпечення особистої безпеки жителів, у тому числі в умовах бойових дій
Можливості	Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Завершення військового конфлікту • Реалізація проєктів міжнародних організацій, залучення міжнародної технічної допомоги • Успішне впровадження реформи децентралізації та інших загальнодержавних галузевих реформ • Зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення • Розвиток інноваційної системи безпеки • Розбудова системи цивільного захисту • Формування системного підходу до управління відходами 	<ul style="list-style-type: none"> • Ескалація бойових дій / «заморожування» військового конфлікту / збереження ситуації, яка склалася • Подальше падіння інвестиційної привабливості регіону • Втрата конкурентоспроможності провідних секторів економіки • Скорочення закордонної фінансової підтримки заходів з відновлення інфраструктури регіону • Недофінансування інвестиційних проєктів • Подальше погіршення демографічної ситуації • Збільшення кількості аварій на об'єктах інфраструктури, обумовлених наростаючим зносом основних фондів • Підвищення соціальної напруженості

SWOT-аналіз є дієвим інструментом для прийняття стратегічних, коротко- та довгострокових управлінських рішень щодо подальшого удосконалення документу державного планування з урахуванням місцевих особливостей. Виявлені при проведенні SWOT-аналізу слабкості, можливості і загрози можуть бути використані при прийнятті стратегічних коротко- та довгострокових управлінських рішень.

Відмова від затвердження документу державного планування залишає невирішеною проблеми високого ступеня зносу систем житлово-комунального господарства та житлового фонду; управління відходами; підвищення якості та загальної доступності медичних послуг у містах та сільській місцевості; покращення матеріально-технічної бази підприємств/закладів охорони здоров'я.

Якщо документ державного планування не буде затверджений, слід очікувати погіршення екологічного стану довкілля, якості життя та стану здоров'я населення Дружківської міської територіальної громади. Адже заходи Програми спрямовані на підтримку соціально незахищених верств населення, покращення стану здоров'я та умов життя населення громади.

3. ХАРАКТЕРИСТИКА СТАНУ ДОВКІЛЛЯ, УМОВ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ НАСЕЛЕННЯ ТА СТАНУ ЙОГО ЗДОРОВ'Я НА ТЕРИТОРІЯХ, ЯКІ ЙМОВІРНО ЗАЗНАЮТЬ ВПЛИВУ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ)

Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2025 рік враховує поточну ситуацію, пов'язану з військовою агресією, основні пріоритети розвитку громади, містить конкретні завдання щодо підвищення ефективності використання наявного природного, виробничого і трудового потенціалів, ґрунтується на комплексі місцевих та галузевих програм, законодавчих та нормативних актів з питань державної економічної політики.

Головною метою Програми є забезпечення життєдіяльності громади, створення умов для сталого функціонування соціальної та гуманітарної сфер, належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури та доступності отримання спектра соціальних послуг, відбудова житла та об'єктів соціальної інфраструктури, дотримання екологічних стандартів.

Вплив на навколишнє природне середовище, у тому числі на здоров'я населення, при впровадженні заходів може мати позитивні наслідки. Реалізація заходів Програми при існуючому стані спрямована на покращення соціально-економічних умов життя і діяльності населення Дружківської міської територіальної громади. На основі аналізу заходів Програми можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров'я на територіях, які ймовірно зазнають впливу від реалізації Програми:

атмосферне повітря – позитивні наслідки: встановлення вузлів комерційного обліку теплової енергії; повірка приладів контролю та вимірювання; впровадження вискоелективних пальників; придбання обладнання для котелень; оптимізація обладнання для котелень; проведення поточного та капітального ремонту; перелічені заходи забезпечать скорочення викидів в атмосферне повітря за рахунок теплової модернізації будівель; технічного переоснащення котелень; що дозволить знизити навантаження на атмосферне повітря, за рахунок зменшення витрат палива;

водні ресурси – наслідки позитивні: облаштування альтернативного джерела водопостачання (свердловина) для інфекційного відділення лікарні; заміна аварійної ділянки водопроводу; ремонт, утримання та влаштування засобів пожежогасіння, придбання пожежних гідрантів; розробка технічної документації гідротехнічних споруд; влаштування глибинної свердловини для подачі питної води з системою очищення у населених пунктах сільської місцевості (5 од);

відходи – позитивні наслідки: Запровадження в закладах охорони здоров'я роздільного збирання твердих побутових відходів; ліквідація стихійних звалищ (75 од);

земельні ресурси – негативний вплив не очікується: організація та проведення заходів із сприяння розвитку земельної реформи; проведення заходів з інвентаризації земель на території громади; проведення нормативної грошової оцінки земель; розробка проєктів землеустрою та іншої землевпорядної документації; встановлення та зміна меж адміністративно-територіальних одиниць; розробка документації із землеустрою для передачі земельних ділянок у власність або користування; забезпечення містобудівною та землевпорядною документацією Дружківську міську територіальну громаду;

біорізноманіття – наслідки позитивні: ліквідація та подальше недопущення надзвичайних ситуацій, пов'язаних із захворюванням сільськогосподарських тварин та з ураженням сільськогосподарських рослин хворобами та шкідниками; відлов, стерилізація та вакцинація безпритульних тварин; благоустрій територій громади; (придбання обладнання, матеріалів, проведення робіт); заходи спрямовані на покращення благоустрою громади;

рекреаційні зони та культурна спадщина – наслідки позитивні: впровадження програми національно - патріотичного виховання; організація та проведення I етапу Всеукраїнської дитячо - юнацької військово - патріотичної гри "Сокіл" ("Джура"), участь у II (III) етапі гри; формування української громадянської ідентичності (100 осіб); співпраця з інститутами громадянського суспільства у сфері національно-патріотичного виховання (50 осіб); військово-патріотичне виховання (100 осіб); організаційно-методична та інформаційно-просвітницька робота у сфері національно-патріотичного виховання (300 осіб); утримання комунальних закладів культури Дружківської міської ради; дані заходи сприяють збереженню та розвитку історико-культурної спадщини;

населення та інфраструктура – наслідки позитивні: забезпечення ефективного функціонування центру надання адміністративних послуг; надання суб'єктам малого та середнього підприємництва інформаційно-консультаційної підтримки шляхом розміщення інформації; сприяння працевлаштування незайнятого населення та безробітних на вільні та новостворені робочі місця, в тому числі з використанням нових методів зайнятості: профілювання та кейс-менеджменту безробітних; надання компенсації зареєстрованим безробітним з числа ВПО витрат для проходження попереднього медичного та наркологічного огляду відповідно до законодавства, якщо це необхідно для працевлаштування; організація оплачуваних громадських та інших робіт тимчасового характеру для безробітних осіб (2150 осіб); організація професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації (265 осіб); збереження та розширення мережі закладів надання побутових послуг населенню, створення додаткових робочих місць; утримання вулично-дорожньої мережі (300 тис.м²); поточний ремонт вулиць, доріг та тротуарів (4,5 тис.м²); капітальний ремонт вулиць доріг та тротуарів (8 тис.м²); підвищення якості і доступності дошкільної та базової середньої освіти; забезпечення освітніми послугами дітей з особливими освітніми потребами; підтримка багатодітних, малозабезпечених сімей та сімей, які опинились у складних життєвих обставинах (100 осіб); підтримка внутрішньо переміщених осіб з числа багатодітних сімей; організація роботи з евакуації

населення (100 осіб); запобігання та протидія домашньому насильству; протидія торгівлі людьми (200 осіб); підвищення рівня культури волонтерства серед молоді (25 осіб); підвищення якості та загальної доступності медичних послуг у містах та сільській місцевості; покращення матеріально-технічної бази підприємств/закладів охорони здоров'я; аварійно-відновлювальні роботи в медичних закладах охорони здоров'я пошкоджених / знищених внаслідок збройної агресії, за рахунок коштів місцевих бюджетів, з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій; посилення профілактичних заходів з попередження захворюваності населення; підвищення якості життя людей, що потребують особливої соціально-медичної, психологічної та реабілітаційної допомоги; забезпечення населення належною медичною допомогою в умовах обмеженого централізованого водопостачання; залучення громадян до фізичної активності; підвищення якості та доступності адміністративних та соціальних послуг; забезпечення пільгами окремих категорій громадян громади шляхом відшкодування компенсаційних виплат; підвищення якості та доступності адміністративних та соціальних послуг; реалізація заходів щодо сприяння оздоровленню та відпочинку дітей, які потребують соціальної уваги та підтримки та дітей, які виховуються в сім'ях з дітьми; захист прав дітей, які опинились у складних життєвих обставинах. Підтримка біологічних сімей. Попередження «соціального сирітства»; поточний ремонт гуртожитків та будинків тимчасового помешкання;

екологічне управління та моніторинг – ефективне енергоспоживання та економія ресурсів: впровадження високоефективних пальників; встановлення вузлів комерційного обліку теплової енергії; впровадження заходів з енергоефективності та енергозбереження в громаді; забезпечення функціонування програми щоденного контролю за споживанням паливно-енергетичних ресурсів та води закладів, організацій та установ громади;

інше – забезпечення пожежної безпеки закладів охорони здоров'я; модернізація системи автоматизованого оповіщення населення про загрозу виникнення надзвичайних ситуацій; створення, утримання та поповнення місцевого матеріального резерву для здійснення заходів, спрямованих на запобігання і ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій та надання термінової допомоги постраждалому населенню; накопичення засобів індивідуального захисту органів дихання для забезпечення непрацюючого населення; ремонт захисних споруд цивільного захисту, проведення їх технічної інвентаризації, виготовлення проєктно-кошторисної документації, придбання швидко споруджуваних укриттів і необхідного обладнання для укомплектування найпростіших укриттів та захисних споруд цивільного захисту; участь в охороні та обороні важливих об'єктів і комунікацій, інших критично важливих об'єктів інфраструктури та об'єктів міського значення, порушення функціонування та виведення з ладу яких становить загрозу для життєдіяльності населення; використання об'єктів (будівель) підприємств, установ, закладів, що перебувають у власності Дружківської міської територіальної громади для потреб оборони під час дії воєнного стану; улаштування (будівництво) системи пожежної сигналізації,

оповіщення про пожежу та управління евакуацією людей, передавання тривожних сповіщень у приміщеннях будівлі (першого, третього та підвальних приміщень) та автоматичної системи пожежогасіння та коригування проєктно-кошторисної документації; улаштування (будівництво) системи блискавкозахисту приміщень будівлі та коригування проєктно-кошторисної документації;

Оскільки в Програмі заходи спрямовані на підвищення спроможності громади попереджувати, реагувати та ліквідувати наслідки надзвичайних ситуацій, а також на економію ресурсів та ефективне їх використання то реалізація Програми має забезпечити позитивний вплив на стан довкілля, умови проживання і здоров'я населення.

Виникнення нових екологічних проблем, в тому числі ризиків впливу на здоров'я населення, в разі реалізації Програми не передбачається. Так само не передбачається негативний вплив на території та об'єкти з природоохоронним статусом.

4. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ, У ТОМУ ЧИСЛІ РИЗИКИ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ЯКІ СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, ЗОКРЕМА ЩОДО ТЕРИТОРІЙ З ПРИРОДООХОРОННИМ СТАТУСОМ (ЗА АДМІНІСТРАТИВНИМИ ДАНИМИ, СТАТИСТИЧНОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА РЕЗУЛЬТАТАМИ ДОСЛІДЖЕНЬ).

Екологічна ситуація на території Дружківської міської територіальної громади характеризується відносною стабільністю показників, однак виникло багато проблем, які потребують вирішення.

Існує проблема у сфері управління відходами, операцій з відходами руйнувань, яка на жаль поки що не може бути вирішеною в рамках Програми. Крім того, високий рівень зносу систем водопостачання та водовідведення в свою чергу призводить до неекономного використання ресурсу та спричиняє загрозу забруднення компонентів природи.

Збройна агресія Російської Федерації призвела до серйозних екологічних наслідків які спричинили *погіршення стану підземних вод і водойм; затоплення площ і просідання ґрунту; погіршення стану ґрунтів; несанкціонованого розміщення відходів руйнувань; пошкодження або знищення об'єктів природно-заповідного фонду; лісових пожеж.*

Все це в свою чергу прямо чи опосередковано є чинниками негативного впливу на *стан здоров'я людей* громади.

Масштаби екологічних проблем громади не дають змоги говорити про загрозу *зміни клімату*, але негативний вплив на стан атмосферного повітря здійснюється.

В процесі реалізації Програми передбачено ряд заходів, спрямованих на зменшення прояву негативного впливу на навколишнє середовище і вирішення екологічних проблем локального характеру.

Негативний *вплив на здоров'я населення* від впровадження заходів документа державного планування не очікується.

У Програмі не передбачається реалізація завдань, які можуть призвести до негативного впливу на існуючі об'єкти природно-заповідного фонду.

5. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПОВ'ЯЗАНІ ІЗ ЗАПОБІГАННЯМ НЕГАТИВНОМУ ВПЛИВУ НА ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, ВСТАНОВЛЕНІ НА МІЖНАРОДНОМУ, ДЕРЖАВНОМУ ТА ІНШИХ РІВНЯХ, ЩО СТОСУЮТЬСЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ, А ТАКОЖ ШЛЯХИ ВРАХУВАННЯ ТАКИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПІД ЧАС ПІДГОТОВКИ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

При проведенні стратегічної екологічної оцінки проекту Програми розглядалися можливі шляхи вирішення екологічних проблем громади, що забезпечать досягнення цілей державної екологічної політики.

Цілі Програми кореспондуються із стратегічними цілями з охорони довкілля та охорони здоров'я населення, реалізовуватимуться відповідно до: Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», Закону України «Про природно-заповідний фонд України», Закону України «Про тваринний світ», Закону України «Про рослинний світ», Закону України «Про охорону культурної спадщини», Закону України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», Національного плану управління відходами до 2030 року, Паризької угоди, ратифікованої Законом України № 1469 від 14 липня 2016 року, та Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі, Директиви 2009/147/ЄС про охорону диких птахів, Директиви 2008/50/ЄС про якість атмосферного повітря, Директиви 98/83/ЄС про якість води, призначеної для споживання людиною, зі змінами й доповненнями, внесеними Регламентом (ЄС) №1882/2003 і Регламентом (ЄС) №596/2009.

Екологічні проблеми	Цілі екологічної політики	Шляхи вирішення	Врахування в Програмі
Забруднення атмосферного повітря	чисте атмосферне повітря	-скорочення викидів у атмосферне повітря від автотранспорту, промислових підприємств, від комунальних підприємств (котельні тепло-енергопостачання); -встановлення стаціонарних постів контролю за станом атмосферного повітря;	частково враховано

		<ul style="list-style-type: none"> -збільшення використання відновлювальних джерел енергії; -підвищення екологічної культури і управління 	
Забруднення вод	якісні водні ресурси	<ul style="list-style-type: none"> -модернізація та відновлення мереж водопостачання та водовідведення; -забезпечення доступності питної води шляхом центрального водопостачання в населених пунктах 	частково враховано
Накопичення твердих побутових відходів	запроваджена система управління відходами	<ul style="list-style-type: none"> -ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ; -впровадження системи роздільного збору сміття 	враховано
Забруднення ґрунтів	невиснажені родючі ґрунти	<ul style="list-style-type: none"> -дотримання правил агрокультури, зменшення інтенсивності використання сільськогосподарських земель; -запобігання забрудненню земель будівельними матеріалами, склом, проникненню у ґрунт речовин, що змінюють природну концентрацію хімічних елементів та перевищують норму, сприяють розмноженню організмів небезпечних для людини, забруднюють геологічне середовище; -перед проведенням будь-яких робіт, пов'язаних з впливом на земельні 	частково враховано

		ресурси будуть проведені вишукувальні роботи, в результаті яких визначиться необхідність зняття родючого шару ґрунту; -підвищення екологічної культури і управління	
Зменшення біологічного та ландшафтного різноманіття	відновлене біологічне та ландшафтне різноманіття	-запобігання зменшенню рослинності, деградації лісів, пасовищ, скороченню видової різноманітності; -збереження та збільшення площ наявних лісосмуг, пасовищ, відновлення біологічного та ландшафтного різноманіття; -запобігання порушенням структури і функціонування природних систем (ландшафтів); -підвищення екологічної культури і управління	частково враховано
Ризик виникнення надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру	запроваджена система попередження надзвичайних ситуацій	-попередження надзвичайних ситуацій; -підвищення екологічної культури і управління	враховано

Враховуючи результати аналізу можна зробити висновок, що Програма відповідає цілям екологічної політики, встановленими на міжнародному, національному та регіональному рівнях, враховує більшість з них і пропонує комплекс заходів, спрямованих на їх виконання.

6. ОПИС НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ВТОРИННИХ, КУМУЛЯТИВНИХ, СИНЕРГІЧНИХ, КОРОТКО-, СЕРЕДНЬО-, ТА ДОВГОСТРОКОВИХ (1, 3-5 ТА 10-15 РОКІВ ВІДПОВІДНО, А ЗА НЕОБХІДНОСТІ – 50-100 РОКІВ), ПОСТІЙНИХ І ТИМЧАСОВИХ, ПОЗИТИВНИХ І НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ

Ймовірні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, від реалізації Програми зведені в таблиці 7.

Ймовірні наслідки для довкілля від реалізації Програми

Таблиця 7

Ймовірні наслідки	Негативний вплив			Пом'якшення існуючої ситуації
	Так	Ймовірно	ні	
Повітря				
1. Збільшення викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел			•	+
2. Збільшення викидів забруднюючих речовин від пересувних джерел			•	
3. Погіршення якості атмосферного повітря			•	+
4. Зміни повітряних потоків, вологості, температури або ж будь-які локальні чи регіональні зміни клімату			•	
Водні ресурси				
6. Збільшення обсягів скидів у поверхневі води			•	
7. Значне зменшення кількості вод, що використовуються для водопостачання населення			•	+
8. Збільшення навантаження на каналізаційні системи та погіршення якості очистки стічних вод			•	+
9. Порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону			•	
10. Зміни обсягів підземних вод (шляхом відбору чи скидів або ж шляхом порушення водоносних горизонтів)			•	
11. Забруднення підземних водоносних горизонтів			•	
Відходи				
12. Збільшення кількості утворюваних твердих побутових відходів			•	+
13. Збільшення кількості утворюваних чи накопичених промислових відходів IV класу небезпеки			•	
14. Збільшення кількості відходів I-III класу небезпеки			•	

15. Спорудження еколого-небезпечних об'єктів поводження з відходами			•	
Земельні ресурси				
16. Порушення, переміщення, ущільнення ґрунтового шару			•	
17. Будь-яке посилення вітрової або водної ерозії ґрунтів			•	
18. Суттєві зміни в структурі земельного фонду, чинній або планованій практиці використання земель			•	+
19. Виникнення конфліктів між ухваленими цілями стратегії та цілями місцевих громад			•	
Біорізноманіття та рекреаційні зони				
20. Негативний вплив на об'єкти природно-заповідного фонду (зменшення площ, небезпечна діяльність на їх території тощо)			•	
21. Зміни у кількості видів рослин або тварин, їхній чисельності або територіальному представництві			•	+
22. Порушення або деградацію середовищ існування диких видів тварин			•	
Рекреаційні зони та культурна спадщина				
23. Будь-який вплив на кількість і якість наявних рекреаційних можливостей			•	
24. Будь-який вплив на наявні об'єкти історико-культурної спадщини			•	+
25. Інші негативні впливи на естетичні показники об'єктів довкілля			•	
Населення та інфраструктура				
26. Суттєвий вплив на нинішню транспортну систему. Зміни в структурі транспортних потоків			•	
27. Необхідність будівництва нових об'єктів для забезпечення транспортних сполучень			•	
28. Потреби в нових або суттєвий вплив на наявні комунальні послуги			•	+
29. Появу будь-яких реальних або потенційних загроз для здоров'я людей			•	+
Екологічне управління та моніторинг				
30. Послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки			•	+
31. Погіршення екологічного моніторингу			•	
32. Усунення наявних механізмів впливу органів місцевого самоврядування на процеси техногенного навантаження			•	

33. Стимулювання розвитку екологічно небезпечних галузей виробництва			•	
Інше				
34. Підвищення рівня використання будь-якого виду природних ресурсів			•	
35. Збільшення споживання значних обсягів палива або енергії			•	+
36. Суттєве порушення якості природного середовища			•	+

На основі оцінок, представлених в таблиці 7, можна зробити такі висновки щодо ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми:

Вплив на атмосферне повітря. В результаті реалізації Програми не передбачаються заходи, наслідки яких можуть призвести до збільшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря та погіршення його стану.

Вплив на водні ресурси. Програма не передбачає заходів спрямованих на збільшення обсягів скидів забруднених вод у поверхневі води, тому реалізація Програми не має призвести до погіршення стану водних ресурсів.

Відходи. Програма передбачає впровадження заходів управління з ТПВ у межах території громади. В результаті прийняття Програми частково буде вирішено ряд нагальних питань щодо управління відходами, що позитивно вплине на довкілля.

Вплив на земельні ресурси. Внаслідок реалізації Програми не передбачається змін у рельєфі, поява таких загроз, як зсуви, селеві потоки, провали землі та інші подібні загрози.

Вплив на біорізноманіття та рекреаційні зони. В Програмі не передбачається реалізація заходів, які можуть призвести до негативного впливу на біорізноманіття. Не передбачається змін у кількості видів рослин або тварин, їхньої чисельності або територіальному представництві, порушень або деградації середовищ існування диких видів тварин.

Вплив на культурну спадщину. Реалізація Програми не має призвести до негативного впливу на наявні об'єкти історико-культурної спадщини.

Вплив на населення та інфраструктуру. Програма не передбачає появу нових ризиків для здоров'я населення громади. Натомість Програма передбачає створення сприятливих умов проживання населення у межах громади.

Екологічне управління, моніторинг. Програма не передбачає послаблення правових і економічних механізмів контролю в галузі екологічної безпеки.

Кумулятивний вплив. Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, не очікується.

На території Дружківської міської територіальної громади при дотриманні та виконанні всіх передбачених комплексних заходів, що відповідають діючим нормативним вимогам, можливість виникнення кумулятивного впливу, який

супроводжується негативними екологічними наслідками та понаднормативними викидами в атмосферне повітря забруднюючих речовин, не очікується.

Зміна клімату і мікроклімату в результаті реалізації Програми не очікується, оскільки відсутні причини, які призводять до їх зміни.

Синергічні наслідки – сумарний ефект, який полягає у тому, що при взаємодії двох або більше факторів їх дія суттєво переважає дію кожного окремо компоненту - відсутні.

Таким чином, реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля. Разом з тим, реалізація завдань на території Дружківської міської територіальної громади несе позитивні **короткострокові наслідки** і може призвести до підвищення рівня життя населення, покращення стану довкілля в межах території громади.

7. ЗАХОДИ, ЩО ПЕРЕДБАЧАЄТЬСЯ ВЖИТИ ДЛЯ ЗАПОБІГАННЯ, ЗМЕНШЕННЯ ТА ПОМ'ЯКШЕННЯ НЕГАТИВНИХ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ

Реалізація проекту Програми потребує виконання великої кількості заходів, що стосуються розвитку сфери забезпечення громади системами інженерної інфраструктури, ремонту вулично-дорожньої мережі, енергозбереження і раціонального використання природних ресурсів, виконання яких є невід'ємною складовою при створенні сприятливого в екологічному відношенні безпечного життєвого середовища.

Серед головних заходів, що мають безпосередній вплив на санітарно-гігієнічні умови проживання населення та забезпечують пом'якшення негативних (за наявності) наслідків реалізації проекту Програми, можна виділити:

здійснення заходів енергозбереження шляхом модернізації обладнання теплового господарства;

подальший ремонт існуючих вулиць, доріг та тротуарів;

подальший розвиток інфраструктури управління відходами; впровадження системи роздільного збору ТПВ;

ландшафтний благоустрій території громади;

заходи з утримання зелених насаджень, збереження ландшафтного та біотичного різноманіття.

Виконання заходів, передбачених Програмою, матиме позитивний вплив на складові довкілля, стан здоров'я населення, поліпшення загального екологічного та естетичного стану території громади.

8. ОБГРУНТУВАННЯ ВИБОРУ ВИПРАВДАНИХ АЛЬТЕРНАТИВ, ЩО РОЗГЛЯДАЛИСЯ, ОПИС СПОСОБУ, В ЯКИЙ ЗДІЙСНЮВАЛАСЯ СТРАТЕГІЧНА ЕКОЛОГІЧНА ОЦІНКА, В ТОМУ ЧИСЛІ БУДЬ-ЯКІ УСКЛАДНЕННЯ (НЕДОСТАТНІСТЬ ІНФОРМАЦІЇ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ТАКОЇ ОЦІНКИ

Програма враховує поточну ситуацію, пов'язану зі збройною агресією, основні пріоритети розвитку громади, містить конкретні завдання щодо підвищення ефективності використання наявного природного, виробничого і трудового потенціалів, ґрунтується на комплексі місцевих та галузевих програм, законодавчих та нормативних актів з питань державної економічної політики.

Програма спрямована на створення умов для сталого функціонування соціальної та гуманітарної сфер; належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури та доступності; отримання спектра соціальних послуг; відбудову житла та об'єктів соціальної інфраструктури; дотримання екологічних стандартів; забезпечення безпеки життєдіяльності населення громади.

Програма розроблена на короткостроковий період та враховує стратегічні цілі, визначені вище зазначеними документами державного планування різних рівнів.

Програма спрямована на дотримання екологічних стандартів. Оцінка ймовірних наслідків для довкілля від реалізації Програми вказує на те, що реалізація заходів Програми дозволить зменшити навантаження на компоненти природи, позитивно вплине на стан водних об'єктів, ситуацію з відходами, земельними ресурсами, покращити умови проживання населення громади.

Найсприятливішим варіантом буде затвердження Програми.

При «*базовому сценарії*» можливий вплив на довкілля. При «*нульовому сценарії*», якщо Програма не буде затверджена, то вплив на довкілля буде більш масштабним. Збільшення кількості та площ несанкціонованих звалищ, негативний вплив від відходів та зношених мереж на компоненти природи, погіршення санітарно-екологічної ситуації, і як результат погіршення стану здоров'я населення.

Оскільки Програма ґрунтується на узагальнених пріоритетних завданнях і заходах у сфері управління відходами, використання водних ресурсів, а також містить основні прогностичні напрямки розвитку на наступний період, *виправданими альтернативами* за умовами незатвердження Програми є виключне затвердження окремих місцевих цільових програм.

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки визначено доцільність і прийнятність документа державного планування, оцінено вплив на навколишнє середовище, прогноз впливу на оточуюче середовище, виходячи із особливостей заходів Програми.

Основним критерієм під час стратегічної екологічної оцінки Програми є її відповідність законодавству у сфері охорони навколишнього природного середовища України.

9. ЗАХОДИ ПЕРЕДБАЧЕНІ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ МОНІТОРИНГУ НАСЛІДКІВ ВИКОНАННЯ ДОКУМЕНТА ДЕРЖАВНОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ

На підставі проведеного аналізу зроблено висновок, що Програма відповідає цілям державних та регіональних стратегічних документів. Від реалізації заходів Програми не очікується негативний вплив на стан довкілля та здоров'я населення.

Значущі наслідки для довкілля, в тому числі для здоров'я населення, повинні відслідковуватися під час реалізації заходів Програми, зокрема, з метою виявлення непередбачених несприятливих наслідків і вжиття заходів щодо їх усунення.

З метою забезпечення систематичності та об'єктивності спостережень за змінами стану довкілля, у тому числі за станом здоров'я населення, *замовник* згідно з Порядком здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, затвердженого постановою кабінету Міністрів України від 16.12.2020 №1272 визначає: зміст заходів, передбачених для здійснення моніторингу, та строки їх виконання; кількісні та якісні показники, одиниці їх вимірювання та цільові значення таких показників; методи визначення кожного із показників; періодичність вимірювання показників, проведення їх аналізу та співставлення із цільовими значеннями; засоби і способи виявлення наявності або відсутності наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення.

Моніторинг базується на розгляді цільових показників та аналізі досягнення запланованих результатів. Перелік запропонованих для даної Програми цільових екологічних показників:

Забруднення атмосферного повітря

викиди в атмосферу від стаціонарних та пересувних джерел, т. на рік;

Зміна клімату

викиди найпоширеніших забруднюючих речовин (оксид вуглецю, діоксид азоту та сірки) в атмосферне повітря, мг/м³;

Водні ресурси

стан поверхневих водойм (перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) шкідливих речовин), мг/дм³;

якість питної води з централізованих джерел водопостачання (кількість проб якості питної води з централізованих джерел водопостачання, що не відповідають санітарним нормам), од;

обсяги скидання стічних вод у поверхневі водні об'єкти (каналізаційну мережу), куб.м./рік

Стан ґрунтів

якість ґрунтів (перевищення гранично допустимих концентрацій (ГДК) шкідливих речовин) мг/кг;

перевищення показників за санітарно-хімічними дослідженнями та мікробіологічними дослідженнями (кількість проб якості ґрунтів, що не відповідають санітарним нормам), од;

Зміни стану здоров'я

природний приріст (+), скорочення (–) осіб;

рівень захворюваності, осіб.

У процесі проведення моніторингу рекомендується особливу увагу приділити: *порівнянню фактичного стану компонентів довкілля з минулорічними показниками* на території громади, *порівнянню захворюваності населення з минулорічними показниками*. У разі виявлення перевищень минулорічних показників провести аналіз на предмет зв'язку з реалізацією заходів Програми.

Відповідно до ст.17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа (Програми) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет (раз на рік) та, у разі виявлення непередбачених звітом СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів щодо їх усунення.

10. ОПИС ЙМОВІРНИХ ТРАНСКОРДОННИХ НАСЛІДКІВ ДЛЯ ДОВКІЛЛЯ, У ТОМУ ЧИСЛІ ДЛЯ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ (ЗА НАЯВНОСТІ)

Враховуючи географічне місце розташування Дружківської міської територіальної громади на значній відстані від меж сусідніх держав, ймовірні транскордонні наслідки на довкілля, у тому числі для здоров'я населення відсутні.

11. РЕЗЮМЕ НЕТЕХНІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ІНФОРМАЦІЇ, ПЕРЕДБАЧЕНОЇ ПУНКТАМИ 1-10 ЦІЄЇ ЧАСТИНИ, РОЗРАХОВАНЕ НА ШИРОКУ АУДИТОРІЮ

Програма економічного і соціального розвитку Дружківської міської територіальної громади на 2025 рік (далі - Програма) – документ державного планування місцевого рівня, що затверджується розпорядженням начальника Дружківської міської військової адміністрації.

Програма враховує поточну ситуацію, пов'язану зі збройною агресією Російської Федерації, основні пріоритети розвитку громади, містить конкретні завдання щодо підвищення ефективності використання наявного природного, виробничого і трудового потенціалів, ґрунтується на комплексі місцевих та галузевих програм, законодавчих та нормативних актів з питань державної економічної політики.

Головною метою Програми є забезпечення життєдіяльності громади, створення умов для сталого функціонування соціальної та гуманітарної сфер, належного функціонування інженерно-транспортної та комунальної інфраструктури та доступності отримання спектра соціальних послуг, відбудова житла та об'єктів соціальної інфраструктури, дотримання екологічних стандартів.

В процесі аналізу поточного стану навколишнього середовища були використані статистичні дані та офіційні дані органів виконавчої влади, що реалізують державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища та реалізують державну політику у сфері охорони здоров'я.

Реалізація Програми не має супроводжуватися появою нових негативних наслідків для довкілля та здоров'я населення. Разом з тим, реалізація багатьох заходів Програми може призвести до покращення стану довкілля на території Дружківської міської територіальної громади.

Ймовірність того, що реалізація Програми призведе до таких можливих впливів на довкілля або здоров'я людей, які самі по собі будуть незначними, але у сукупності матимуть значний сумарний (кумулятивний) вплив на довкілля, відсутня.

З метою створення та підвищення якості життя та безпечних умов проживання населення громади найсприятливішим варіантом буде затвердження запропонованої Програми.

Відповідно до ст.17 Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку» замовник у межах своєї компетенції здійснює моніторинг наслідків виконання документа (Програми) для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, оприлюднює його результати на своєму офіційному веб-сайті у мережі Інтернет та, у разі виявлення непередбачених звітом СЕО негативних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, вживає заходів щодо їх усунення.

Транскордонний вплив від планованої діяльності на довкілля, у тому числі для здоров'я населення не очікується.

Реалізація заходів Програми, за умови дотримання екологічних вимог, має сприяти збереженню довкілля. Впровадження заходів Програми буде

сприяти покращенню стану навколишнього середовища, умов життя та стану здоров'я населення Дружківської міської територіальної громади.

Т.в.о. директора
ДП «Східноукраїнський
екологічний інститут»

Начальник проектного відділу
ДП «Східноукраїнський
екологічний інститут», експерт
з частини захисту навколишнього природного
середовища і санітарно-епідеміологічного
благополуччя

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України «Про стратегічну екологічну оцінку». – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2354-19>.

2. Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019 «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року». – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019#Text>

3. Протокол про стратегічну екологічну оцінку до Конвенції про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_b99.

4. Про затвердження Методичних рекомендацій із здійснення стратегічної екологічної оцінки документів державного планування: наказ Міністерства екології та природних ресурсів України від 10.08.2018 № 296. – Режим доступу: https://menr.gov.ua/files/docs/nakazy/2018/nakaz_296.pdf.

5. Національна Стратегія управління відходами в Україні до 2030 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 листопада 2017 р. № 820-р.

6. Статистична інформація. Навколишнє середовище. – Режим доступу: <http://donetskstat.gov.ua/statinform1/environment.php>.

7. Державна служба статистики – Режим доступу: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

8. The Emerald Network Viewer – Режим доступу: <https://emerald.eea.europa.eu/>

9. Марушевський Г. Б. Стратегічна екологічна оцінка: методичний посіб. К.: Проект РЕОП, 2015. – 95 с.

10. Карамушка В. І. Екологічна збалансованість стратегічних ініціатив і проектів (інтегрування довкільних аспектів у стратегічне планування та проекту діяльність): практичний посіб. К.: К.І.С., 2012. – 138 с.

11. Смарагдова мережа Донецької області, Харків, 2018, 103 с.

12. Стратегія розвитку Донецької області на період до 2027 року.

13. Екологічний паспорт Донецької області за 2023 рік, 229 с.

14. Щорічна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Донецькій області у 2023 році, 167 с.